

Česká školní inspekce

Karlovarský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Odborné učiliště a Praktická škola, Horní Slavkov, Kounice 8

Kounice 8, 357 31 Horní Slavkov

Identifikátor školy: 600 023 087

Termín konání inspekce: 18. – 23. února 2004

Čj.:	e2-1045/04-5054
Signatura:	ke3zx518

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v předmětech český jazyk a literatura, matematika a občanská výchova ve škole; v předmětech technologie, potravinářství a výživa, zařízení závodu v oboru 65-52-E/001 Kuchařské práce; v předmětech stroje a zařízení, odborné kreslení, technologie, strojínictví, strojírenská technologie v oborech 23-51-E/004 Zámečnické práce a údržba a 23-56-E/004 Obráběcí práce; v odborném výcviku ve škole (dále jen sledované předměty); v internátě speciální školy;
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti ve sledovaných předmětech a v internátě speciální školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům;
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech a v internátě speciální školy (dále jen internát) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola je začleněna v síti škol, předškolních a školských zařízení; jejím zřizovatelem je Karlovarský kraj.

Obě součásti školy Odborné učiliště a Praktická škola jsou zařazeny v kategorii speciálních středních škol, které poskytují středoškolské vzdělání žákům se specifickými potřebami v oblasti vzdělávání. Především těmto žákům nabízí škola výuku ve tříletých učebních oborech zaměřených na strojírenství a gastronomii. Dostupnost školy prostředky hromadné dopravy je posílena prostřednictvím smluvně zajištěného dopravce – jízdní řád školního autobusu bezprostředně navazuje na začátek a konec vyučování. Žákům ze vzdálenějších míst poskytuje škola možnost ubytování v internátu.

Ve školním roce 2003/2004 jsou žáci vyučováni ve třech oborech, které jsou součástí vzdělávacího programu v Odborném učilišti. Přehled o počtu žáků v jednotlivých oborech a ročnících uvádí následující tabulka:

Tabulka (uváděné počty žáků jsou platné k 30. září 2003)

Učební obor	Počet žáků v ročníku (počet tříd)			Počet žáků
	I. ročník	II. ročník	III. ročník	Celkem
23-51-E/004 Zámečnické práce a údržba	16 (1)	10 (1)	17 (1)	43
23-56-E/004 Obráběcí práce	16 (1)	14 (1)	8 (1)	28
65-52-E/001 Kuchařské práce	32 (2)	13 (1)	13 (1)	58

Obor, který je zařazen ve vzdělávacím programu Praktické školy, není ve školním roce 2003/2004 vyučován.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Ve škole působí celkem 18 pedagogických pracovníků (včetně ředitele školy) - sedm učitelů, deset mistrů odborné výchovy a jeden vychovatel internátu.

Splnění kvalifikačních požadavků (odborná a pedagogická způsobilost) je pro pedagogické pracovníky s působností ve speciálních školách podmíněno rozšiřujícím studiem speciální pedagogiky; žádný z pedagogických pracovníků školy však toto studium neabsolvoval. Deset vyučujících (čtyři učitelé a šest mistrů odborné výchovy) získalo osvědčení v kurzu speciálně pedagogického minima a jedna vyučující teoretických předmětů má speciální pedagogické vzdělání pro vychovatele, avšak žádný z uvedených způsobů vzdělání není adekvátní požadované úrovni speciálně-pedagogické kvalifikace pro tento typ školy.

Všeobecně vzdělávací předměty (český jazyk a literatura, občanská nauka, matematika) zajišťují čtyři vyučující. Všichni mají pedagogické vzdělání, tři z nich jej získali vysokoškolským studiem, avšak podmínku pedagogické způsobilosti předepsanou pro učitele střední školy splňuje pouze jeden z nich. Odbornou způsobilost pro vyučované předměty žádný z těchto pedagogů nemá.

Odborné předměty v oboru kuchařské práce zabezpečují dvě vyučující; obě mají středoškolské pedagogické vzdělání, nesplňují však kvalifikační podmínky předepsané učitele odborných předmětů střední školy.

Ve strojírenských oborech zajišťují odborné předměty tři vyučující, všichni jsou pro výuku odborných předmětů na středním stupni vzdělávání pedagogicky i odborně kvalifikováni.

Praktické vyučování v oboru kuchařské práce zajišťují dva mistři odborné výchovy, oba jsou vyučeni v odpovídajícím oboru, podmínky pedagogické a odborné způsobilosti však nesplňují.

Ve strojírenských oborech se na praktickém vyučování podílí sedm mistrů odborné výchovy; čtyři z nich splňují kvalifikační předpoklady stanovené pro mistry s působností ve středních odborných učilištích, dva splňují podmínku odborné způsobilosti a jeden je pouze vyučen v oboru – podmínky odborné a pedagogické způsobilosti nesplňuje.

Pedagogický sbor je v převažující části dlouhodobě stabilizován a skladba úvazků jednotlivých vyučujících je prakticky neměnná. Tato skutečnost se promítá v metodicky propracovaných postupech výuky, které pozitivně ovlivňují celkovou kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu.

Výchovné poradenství zajišťuje vyučující bez kvalifikace požadované pro funkci výchovného poradce, avšak s dlouhodobými zkušenostmi se žáky v tomto typu školy. Výchovná poradkyně současně zabezpečuje i oblast prevence sociopatologických jevů.

Výchovnou a vzdělávací činnost v internátu školy zabezpečuje jeden vychovatel. Vychovatelem je zkušený pracovník s požadovaným odborným vzděláním, avšak bez zaměření na speciální pedagogiku, tím nesplňuje kvalifikační předpoklady předepsané pro vychovatele speciálního školského zařízení.

Na úseku ekonomiky a správy budov zaměstnává škola šest pracovníků, jeden z nich zajišťuje rovněž noční služby v internátu školy.

S účinností od 1. února 2003 došlo k personální změně ve funkci ředitele školy. Po odchodu ředitele (jmenovaného na základě výsledků konkurzu na jiné působiště) byl řízením školy pověřen jeho dosavadní statutární zástupce, který vedl úsek praktického vyučování. Převzetí funkce ředitele školy tímto pracovníkem nevedlo k jiným personálním či organizačním změnám.

Celkový provoz školy je organizačně rozdělen do čtyř úseků. Oblast výchovy a vzdělávání je členěna na tři úseky (teoretické vyučování, praktické vyučování, výchova mimo vyučování), čtvrtý úsek zajišťuje ekonomiku a správu budov. Úseky praktického vyučování a výchovy mimo vyučování jsou přímo řízeny ředitelem školy. (Nově jmenovaný ředitel neobsadil místo zástupce pro úsek praktického vyučování, ale řízení tohoto úseku si ponechal.) Vedení úseku

teoretického vyučování je v kompetenci zástupkyně ředitele. Úsek ekonomiky a správy budov vede ekonomka školy.

S účinností od 1. září 2003 byly ředitelem školy nově vydány dokumenty, které vymezují pravidla pro celkový chod školy (Vnitřní řád OU a PrŠ, jehož součástí jsou Řád domova mládeže a Řád školy, který odděleně stanoví podmínky pro organizaci teoretického a praktického vyučování, Pracovní řád pro zaměstnance školy a Organizační řád). Tyto dokumenty jsou zpracovány s ohledem na specifické potřeby žáků školy.

Pro činnost školy byl zpracován roční plán práce, který přehledným a současně vyčerpávajícím způsobem postihuje organizaci výchovně-vzdělávacího procesu v průběhu školního roku, stanoví hlavní výchovné cíle i nástroje k jejich zabezpečení, určuje konkrétní zodpovědnost pedagogických pracovníků v jednotlivých oblastech výchovného působení. Hlavní výchovné cíle jsou zaměřeny na pozitivní vztah žáků k práci, estetickou výchovu, tělesnou kulturu a péči o zdraví a mravní výchovu.

Prostředkem řízení jsou pracovní porady. Měsíčně a podle potřeby i aktuálně se konají porady vedení ve složení ředitel školy, zástupkyně pro teoretické vyučování a ekonomka školy. Podle problematiky jednání jsou následně svolávány porady zaměstnanců či porady úseků. V plánovaných termínech se konají pedagogické rady. Z jednání jsou pořizovány zápisy. Obsah porad na jednotlivých organizačních úrovních koresponduje s úkoly stanovenými ročním plánem práce, průběžně je prováděno hodnocení jednotlivých činností či výsledků výchovného působení, rovněž jsou zveřejňovány závěry z kontrolní a hospitační činnosti vedoucích pracovníků.

V pravidelných měsíčních intervalech se schází metodická komise, jejímiž členy jsou všichni pedagogičtí pracovníci. Rámcový obsah jednání jednotlivých porad v průběhu školního roku je plánován, je zaměřen na koordinaci teoretického a praktického vyučování a prohlubování jednoty ve výchově a vzdělávání žáků. Aktuálně jsou řešeny metodické, odborné a výchovné otázky.

Přenos informací mezi pracovníky školy je zajištěn prostřednictvím porad i každodenním osobním kontaktem pracovníků v jednotlivých úsecích.

Kontrolní a hospitační činnost je plánována. Součástí plánů jsou konkrétní záměry, které korespondují s potřebami výchovy a vzdělávání v tomto typu školy (např. motivace žáků, názornost vyučování, individuální péče). Hospitace provedené v probíhajícím školním roce zástupkyní ředitele pro teoretické vyučování byly rovnoměrně rozděleny mezi vyučované obory, jednotlivé předměty i jednotlivé učitele. Hospitační činnost na úseku praktického vyučování prováděná ředitelem školy je méně četná, v průběhu školního roku byla hospitována výuka vedená mistry bez předepsané odborné způsobilosti (pouze vyučení). Kontrolní činnost na tomto úseku je však průběžná a evidentní; některé provedené kontroly jsou zaznamenávány ve vedené dokumentaci (deníky evidence odborného výcviku, záznamníky BOZP).

Významná pozornost je věnována dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků. Z nabídky vzdělávacích institucí jsou preferovány akce zaměřené na problematiku výchovného působení v oblasti prevence nežádoucích společenských jevů, řešení krizových situací, upevnění zdravého sebevědomí a znalosti vlastních práv. V souvislosti s projektem „internet do škol“ absolvovalo v letošním školním roce deset vyučujících základní kurz práce s výpočetní technikou. V oblasti řízení byly pracovníky školy obsazeny kurzy zaměřené na využití aplikačních programů v řídicí práci a tvorbu vzdělávacího programu školy, ředitel absolvoval funkční studium vedoucích pracovníků.

V současné době absoljuje jeden vyučující rozšiřující studium speciální pedagogiky pro doplnění kvalifikace.

Pro finanční ocenění práce zaměstnanců formou nadtarifních složek platu byla ředitelem školy zpracována hodnotící kritéria (s účinností od 1. března 2003), ta u pedagogických pracovníků korespondují se stanovenými cíli ve výchovně-vzdělávací oblasti. Systematickým sledováním dosahovaných výsledků ve výchovně-vzdělávací práci jsou vyučující neformálně vedeni k vlastnímu sebehodnocení i účinné spolupráci.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou ve sledovaných oblastech velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Škola využívá dvě panelové budovy, které byly pro potřeby školy upraveny. V budově ředitelství jsou vyhrazeny prostory pro správní a ekonomický úsek a internát. Obě budovy jsou využívány pro praktickou i teoretickou výuku žáků a jsou navzájem v průběhu několika minut pohodlně dostupné. Společné prostory v obou budovách jsou upravené a čisté. Celkově esteticky působivější jsou prostory vyhrazené pro obor kuchařské práce, a to díky pečlivé péči pedagogů.

Prostory v jednotlivých budovách byly přizpůsobeny vyučovaným oborům. Pro strojírenské obory byly vyhrazeny učebny v budově ředitelství a dílny, rozmístěné v přízemních podlažích obou školních budov. Obor kuchařské práce využívá učebny a školní pracoviště (kuchyně, jídelny) umístěné ve dvou zbývajících podlažích druhé školní budovy.

Učebny pro teoretické vyučování jsou trvale přiděleny vyučujícím; žáci do jednotlivých učeben přecházejí podle rozvrhu hodin. Učebny jsou s ohledem na možnosti školy a potřeby vyučujícího přizpůsobeny výuce jednotlivých předmětů vybavením, tematickou výzdobou či uspořádáním. Ve většině učeben jsou instalovány televize pro využití videa, některé jsou vybaveny také stahovacím plátnem pro další způsoby projekce. V současné době je před dokončením učebna výpočetní techniky, pro kterou škola získala vybavení v rámci projektu „internet do škol.“

Pro odborné předměty strojírenských oborů je škola vybavena dostatkem názorných pomůcek, reálných ukázek i obrazovým materiálem, k dispozici je rovněž soubor videokazet. Podmínky pro odborné předměty oboru kuchařské práce jsou vzhledem ke krátké době výuky tohoto oboru skromnější, k dispozici je několik videokazet s odbornou tematikou, řadu pomůcek si vyučující připravují sami. Ve výuce všeobecně vzdělávacích předmětů jsou využívány tabelární nástěnné pomůcky komerční i vlastní výroby, případně i projekty žáků k základním tématům občanské výchovy.

Pro většinu předmětů mají žáci učebnice, v některých předmětech jsou dražší či obtížně dostupné učebnice žákům pro práci v hodinách zapůjčovány. Někteří vyučující doplňují či nahrazují učebnice pracovními listy, které pro žáky sami připravují.

Pro praktické vyučování ve strojírenských oborech jsou zřízeny dílny, jejichž technické vybavení, strojový park i sortiment nástrojů a měřidel splňují požadavky učebních osnov. K dispozici je zámečnická a montážní dílna, svařovna a dvě dílny pro obrábění kovů (soustružení, frézování) včetně přípravy materiálu. Práce žáků je materiálově zajištěna.

Pro obor kuchařské práce jsou od 1. září 2003 k dispozici dvě pracoviště, která umožňují plnohodnotné souběžné vyučování dvou žakovských skupin. Základem každého pracoviště jsou kuchyně a jídelna. Obě pracoviště vyhovují požadavkům učebních osnov. Nově zřízená kuchyně je prostorná a k účelům výuky i moderně vybavená, zajištěné hygienické podmínky

odpovídají požadavkům evropských norem. Každé z těchto pracovišť je podle prostorových dispozic v jednotlivých podlažích doplněno o další zázemí, které slouží pro praktickou činnost či pro teoretické doplnění výuky. Suroviny pro kuchařské práce žáků jsou částečně hrazeny z rozpočtu školy a částečně na ně přispívají žáci (připravená jídla žáci konzumují).

Ve všech učebních oborech jsou žákům jedenkrát za dobu studia poskytovány pracovní oděv a obuv. Osobní ochranné pracovní prostředky jsou žákům poskytovány na jednotlivých pracovištích podle druhu vykonávané práce.

Internát školy je umístěn v jednom podlaží se samostatným uzamykatelným vchodem; dívkám jsou vyhrazeny dva pokoje v jiném podlaží téže budovy. Kapacita zařízení je 30 lůžek, pokoje jsou většinou dvoulůžkové, jeden je třílůžkový a jeden čtyřlůžkový. Kromě ubytovacích kapacit je zde k dispozici společenská místnost s televizí, videem a knihovničkou, kuchyňka, šatna pro ubytované, kancelář vychovatele, sklad sportovního náčiní a sociální zařízení; v domově chybí počítač. Veškeré místnosti jsou vybaveny starším, ale funkčním nábytkem; prostorové podmínky jsou dobré. V areálu školy lze k činnosti využívat menší hřiště, a rovněž menší prostory vybavené pro sportovní činnost (ping-pong, posilovna). Obědy jsou zabezpečeny v nedaleké závodní jídelně, snídaně a večeře si zajišťují ubytovaní žáci sami v kuchyňce internátu.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou ve sledovaných oblastech velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vyučované obory

Vyučované obory 23-51-E/004 Zámečnické práce a údržba, 23-56-E/004 Obráběcí práce a 65-52-E/001 Kuchařské práce jsou součástí vzdělávacího programu školy schváleného Rozhodnutím MŠMT o zařazení školy do sítě škol předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 17. ledna 2002 č.j. 10 252/02-21, pro výuku v součásti školy Odborné učiliště.

Učební obory jsou realizovány v souladu s údaji v rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol.

Všechny učební obory jsou vyučovány podle platných učebních dokumentů. Ve všech oborech škola z učebních dokumentů převzala doporučené učební plány typu B.

V oboru Kuchařské práce byla hodinová dotace ponechána v učebním plánu pro zařazení výběrových předmětů využita. Z rozhodnutí ředitele školy byly do výuky 1. ročníku zařazeny předměty základy ekologie a základy rodinné výchovy. Pro oba předměty byly zpracovány a ředitelem schváleny učební osnovy. Převzaté učební plány strojírenských oborů disponibilní hodinovou dotací pro zařazení výběrových předmětů neobsahují.

Ve všeobecně vzdělávacích předmětech a odborných předmětech strojírenských oborů bylo učivo jednotlivých ročníků vymezené učebními osnovami rozpracováno do tematických plánů. Pro odborné předměty oboru kuchařské práce byl rámcově stanovený obsah učiva prostřednictvím tematických plánů rovněž rozvržen do jednotlivých ročníků.

Problematika environmentálního vzdělávání, ochrany člověka za mimořádných událostí a také úvod do světa práce jsou začleněny v tematických plánech předmětu občanská výchova. Tematické plány byly ředitelem školy schváleny.

Všechny sledované předměty jsou v rozvrhu hodin zařazeny s hodinovou dotací stanovenou učebními plány. Záznamy o průběhu výuky vedené ve třídních knihách a denících evidence

odborného výcviku korespondují s obsahem učiva předepsaným učebními osnovami (event. tematickými plány) pro výuku v jednotlivých ročnících. Výsledky vzdělávání a případná výchovná opatření přijímaná v průběhu studia jsou zaznamenávány v katalogových listech žáků. O řešených výchovných či studijních problémech žáků jsou vedeny podrobnější záznamy prostřednictvím interní dokumentace či dokumentace pořizované při správním řízení.

Ve všech oborech je výuka vedena v souladu s platnými učebními dokumenty.

Plnění učebních osnov sledují vedoucí pracovníci (ředitel, zástupkyně ředitele) v rámci hospitací a v praktickém vyučování rovněž prostřednictvím měsíčních kontrol záznamů vedených v denících evidence odborného výcviku. Oblastí kontroly plnění učebních osnov se pravidelně (čtvrtletně) zabývá pedagogická rada.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Ve všech oborech je výuka v 1. a 2. ročnících vedena ve dvoutýdenním cyklu (týden teoretické a týden praktické vyučování). Ve 3. ročnících má výuka týdenní cyklus (jeden den teoretické a čtyři dny praktické vyučování). Počet hodin v jednom vyučovacím dnu i zařazování přestávek jsou při teoretickém vyučování a praktickém vyučování na školních pracovištích v souladu s platnými školskými předpisy.

Počty žáků v jednotlivých třídách se k datu konání inspekce pohybovaly v rozmezí 8 – 15 žáků; ředitelem školy byla povolena výjimka ze stanoveného limitu (14 žáků) ve dvou třídách prvního ročníku. (Při zahájení školního roku se výjimka vztahovala na pět tříd - ve čtyřech třídách bylo umístěno 16 a v jedné 17 žáků.) V žádné třídě 1. či 2. ročníku nepřesáhl počet žáků bez zdravotního postižení jednu čtvrtinu ze stanoveného limitu (14 žáků). Ve třídách 3. ročníků nebyl poměr v počtu zdravotně postižených a zdravých žáků zjištěn z důvodu chybějící diagnostické dokumentace.

Počty žáků v pracovních skupinách vyučovaných na školních pracovištích nepřesahují limit určený v soustavě učebních oborů pro odborná učiliště (8 žáků).

Pro odborný výcvik žáků 2. a 3. ročníků byla smluvně zajištěna pracoviště firem s oprávněním k činnosti ve vyučovaných oborech. V oboru kuchařské práce jsou na těchto pracovištích umístěni všichni žáci 2. a 3. ročníku. Ve strojírenských oborech jsou tato pracoviště využita pouze pro vybrané žáky 3. ročníku, ostatní žáci tvoří v každém oboru (zámečnické práce a údržba, obráběcí práce) jednu pracovní skupinu, která je vyučována na školním pracovišti. Na smluvních pracovištích je výuka vedena instruktory z řad zaměstnanců jednotlivých firem jmenovanými ředitelem školy. Škola zajistila proškolení těchto pracovníků v oblasti školských předpisů a seznámila je se specifikou práce se žáky speciálních škol. Kontakt se školou a vedení instruktorů zajišťuje mistr odborné výchovy, který pravidelně (měsíčně) jednotlivá pracoviště navštěvuje.

Na smluvních i školních pracovištích je žákům vyplácena odměna za produktivní práci. Výše odměny je v předepsaném rozpětí stanovena na základě dalšího hodnocení žáka. Kritéria pro přiznání konkrétní výše této odměny jsou stanovena vnitřním školním předpisem.

Informovanost žáků zajišťují třídní učitelé a mistři odborné výchovy. Zákonní zástupci nezletilých žáků jsou informováni zpravidla vedoucími pracovníky školy a v případě projeveného zájmu rovněž vyučujícími žáka. Vedení školy dává přednost osobnímu jednání, ve správních záležitostech jsou rodiče či plnoletí žáci vyrozuměni rovněž písemně.

Telefonické spojení je rodiči, učiteli i žáky využíváno pro předání aktuálních informací.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Funkci výchovné poradkyně zastává sedmým rokem zástupkyně ředitele, která ve škole dlouhodobě působí. Její zkušenosti, trvalý zájem o problematiku výchovy hendikepovaných žáků a osobní přístup se odráží ve vysoce kvalitní úrovni nejen výchovného poradenství, ale i v oblasti prevence sociopatologických jevů ve škole. Výchovná poradkyně se pravidelně zúčastňuje seminářů, přednášek i výcvikových akcí a účinně spolupracuje s institucemi, které mají působnost v této oblasti. Vzhledem k tomu, že škola nemá vlastního psychologa, zajišťuje výchovná poradkyně veškeré činnosti spojené s touto problematikou sama.

Činnost v průběhu školního roku je plánována. Plán pro školní rok 2003/2004 obsahuje pouze hlavní úkoly (např. neodkladné navazování kontaktu s problémovými žáky a jejich zákonnými zástupci, koordinaci výchovného působení při řešení problémů mezi pedagogickými pracovníky a rodiči, spolupráci s Městským úřadem, Policií ČR, Úřadem práce, výchovu k asertivitě, manželství a rodičovství, pravidelné návštěvy akcí pořádaných Pedagogicko psychologickou poradnou Sokolov a Pedagogickým centrem Karlovy Vary, zajištění činnosti výchovné komise, konání návštěv v rodinách žáků), další činnost se pak odvíjí od aktuálních potřeb vzniklých v průběhu školního roku. Součástí plánu je časový rozvrh základních činností pro jednotlivé ročníky s termínem a stanovením spoluzodpovědnosti (pedagogičtí pracovníci školy) za splnění jednotlivých úkolů. Velmi účinné jsou vnitřní směrnice k prevenci záškoláctví a omlouvání nepřítomnosti, které stanovují pravidla a opatření k těmto nejčastějším jevům. Na velmi dobré úrovni je kvalita spolupráce výchovné poradkyně s třídními učiteli a stejně kvalitní je i spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou. Naopak minimální a sporadická je součinnost s rodiči nebo zákonnými zástupci žáků. Ti jsou pravidelně na začátku školního roku informováni o úloze výchovné poradkyně i o problematice výchovného poradenství, ale zájem ze strany rodičovské veřejnosti je malý a v průběhu školního roku se dále postupně snižuje.

Pro výchovné působení byla rovněž využita možnost zařadit do průběhu školního roku řadu akcí s cílem posílit pozitivní společenské postoje žáků. S námětem výchovy i protidrogové prevence jsou ve všech třídách instalovány vhodné nástěnky zhotovené samotnými žáky.

Výchovná poradkyně vede dokumentaci, která je přehledná a funkční. Zaznamenává veškerou činnost výchovné komise a eviduje jednotlivá jednání o výchovných problémech žáků; dokumentace má velmi dobrou vypovídací hodnotu. Osobní dokumentace o zdravotním postižení žáků však nebyla do zahájení školního roku 2003/2004 ve škole vedena. V průběhu letošního školního roku byla tato dokumentace shromážděna pro žáky 1. a 2. ročníků, pro žáky posledního ročníku studia již nebyla jejich zdravotní dokumentace ve škole shromažďována.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve všeobecně vzdělávacích předmětech (český jazyk a literatura, matematika a občanská výchova)

V průběhu inspekce byl sledován soubor hodin uvedených všeobecně vzdělávacích předmětů napříč učebními obory. Hospitace proběhly u všech vyučujících, kteří se na výuce těchto předmětů podílejí. Ze struktury sledovaných hodin a zápisů v třídních knihách byla zřejmá návaznost na předchozí učivo. Příprava hodin měla rozdílnou úroveň; od pečlivé přípravy organizace výuky, až po pouhé uvědomění si tématu hodiny bez promyšlení forem a metod práce v jednom jediném případě. Stanovené cíle výuky vycházely z požadavků učebních osnov, byly přizpůsobeny potřebám a zájmům žáků i aktuálnímu stavu dané třídy.

Všeobecně vzdělávací předměty (český jazyk a literatura, občanská výchova, matematika) zajišťují čtyři vyučující. Dvě jsou učitelky základní školy (jedna je aprobována pro výuku

českého jazyka na 2. stupni, jedna má způsobilost pro výuku na 1. stupni); třetí vyučující je profesí vychovatelka se zaměřením na speciální pedagogiku. Žádná z těchto pracovníků nesplňuje předepsané podmínky způsobilosti, všechny však mají dlouhodobé pedagogické zkušenosti s výukou zdravotně postižených žáků a rovněž dlouhodobě vyučují všeobecně vzdělávacím předmětům. Jejich chybějící kvalifikace neměla negativní vliv na kvalitu sledovaných hodin. Čtvrtým učitelem je vyučující odborných předmětů, pro jejichž výuku je odborně i pedagogicky kvalifikován; nemá však odbornou způsobilost pro předmět občanská výchova, kterému ve školním roce 2003/2004 rovněž vyučuje. V tomto případě byla chybějící odborná způsobilost v přípravě i vedení výuky patrná.

Výuka sledovaných předmětů byla organizována v běžných učebnách, z nichž některé byly tematickou výzdobou částečně přizpůsobeny výuce předmětu. Pouze v některých hodinách matematiky a českého jazyka a literatury byly využívány učebnice, téměř ve všech různorodé doplňující pracovní materiály související s tématem hodiny. Nejčastěji žáci pracovali s předkládanými pracovními listy, tvořili zápisy do poznámkových sešitů. Ve většině hodin byla sledována pečlivá práce vyučujících s tabulí a snaha dosáhnout v maximální míře názornosti výuky. Ojediněle byly žákům předkládány další odborné publikace. Didaktická technika nebyla ve výuce použita.

Ve sledované výuce převažovala frontální výuka s využitím řízeného rozhovoru a se snahou vyučujících o aktivní zapojení žáků do výuky. V některých hodinách byla vhodně zařazována samostatná práce žáků, a to dokonce opakovaně v průběhu jedné hodiny. Nové učivo se učitelé snažili vysvětlovat jasně a srozumitelně, vždy v návaznosti na již probrané téma. V předmětech, kde měli žáci k dispozici učebnice, byly v hodinách většinou účelně a efektivně používány. Při zapojování žáků do práce či diskuse během hodiny vycházeli učitelé z jejich znalostí, dovedností a osobních zkušeností. Rozvoji komunikativních dovedností žáků byla věnována malá pozornost. Ne vždy byli žáci vyučujícími vedeni k dialogu proto, aby se učili diskutovat a argumentovat; vždy však byli nabádáni k jazykově správnému vyjadřování. Pozitivem sledovaných hodin byla snaha vzbudit a udržet zájem žáků o probírané učivo s poukazem na jeho praktické využití či aktuální platnost, ve většině hodin rovněž okamžité hodnocení žákovských výkonů i důraz na vytváření a upevňování pracovních návyků. Psychohygienické zásady byly dodržovány, učitelé střídali činnosti, relaxační aktivity však byly zařazovány jen některými vyučujícími. Některé hodiny byly účelně členěny používáním rozličných vyučovacích metod. Závěr vyučovacího bloku byl téměř ve všech hodinách věnován shrnutí a zopakování učební látky, v menší míře pak hodnocení práce žáků.

Vhodná a účelně využívaná motivace byla součástí většiny sledovaných hodin. Nejčastěji byli žáci motivováni aktualizací učiva, důrazem na praktické aspekty tématu, okamžitým hodnocením samostatné práce a partnerským přístupem vyučujících.

Většina sledovaných hodin proběhla v klidné pracovní atmosféře, komunikace mezi učiteli a žáky probíhala na základě dohodnutých pravidel; naopak komunikace mezi žáky není bezproblémová; v několika případech došlo v průběhu sledované výuky mezi žáky k vzájemnému slovnímu napadání, které si vyžádalo zásah vyučujícího.

Hodnocení žáků bylo prováděno průběžně, bylo většinou pozitivní, a tím přispívalo i k motivaci žáků v průběhu výuky. Pouze někteří vyučující vedou žáky k vzájemnému hodnocení, výchova k sebehodnocení ve sledovaných hodinách byla sledována jen ojediněle. V závěru většiny sledovaných hodin učitelé prováděli shrnutí a zopakování učiva, závěrečné hodnocení žákovských výkonů bylo sledováno méně často.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve všeobecně vzdělávacích předmětech jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve vybraných odborných předmětech učebního oboru kuchařské práce (potraviny a výživa, technologie, zařízení závodu)

V průběhu inspekce byl hospitován soubor vybraných odborných předmětů oboru tak, aby postihl výuku ve všech třech ročnících studia a u všech vyučujících odborných předmětů. Výuka je plánována, vyučující mají v souladu se schváleným vzdělávacím programem zpracované tematické plány, učební osnovy jsou dodržovány. Bezprostřední příprava na výuku spočívala vzhledem k chybějícím učebnicím pro výuku většiny předmětů ve vyhledávání a výrobě různých doplňkových materiálů a v opravách prací žáků. Stanovené cíle výuky byly přiměřené aktuálnímu stavu třídy.

Výukou sledovaných odborných předmětů jsou pověřeny dvě vyučující. Obě mají úplné střední odborné vzdělání pedagogického zaměření (vychovatelství, vychovatelství se zaměřením na speciální pedagogiku) a jedna z nich je rovněž vyučena v oboru kuchař – - servírka; žádná však nesplňuje předepsané kvalifikační podmínky. Chybějící pedagogická a odborná způsobilost neměla negativní vliv na průběh sledovaných hodin. Víceleté pedagogické zkušenosti s výukou ve speciální škole, zájem o práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, odborné znalosti i osobnostní předpoklady obou vyučujících se pozitivně odrážejí v kvalitě vyučování.

Organizace sledovaných hodin byla vždy pečlivě promyšlená a připravená, zároveň učitelky dokázaly sledovat reakce a potřeby žáků a přiměřeně na ně reagovat zadáním individuální práce slabším i nadanějším žákům. V hodinách byla střídána frontální výuka se samostatnou individuální prací žáků, výklad nové látky vždy navazoval na již probrané učivo. V některých částech výkladu učitelky využívaly přednosti vyvozování, vždy však zapojovaly žáky alespoň prostřednictvím kontrolních otázek a několikerým zařazením shrnutí a zopakování učiva vždy po kratších částech výkladu. Výrazným pozitivem byla jeho přehlednost a srozumitelnost. Pouze v jednom případě převažoval monolog vyučující. Opakování a upevňování učiva byl ve všech hodinách věnován dostatek prostoru. Vyučující si uvědomují důležitost principu názornosti; dokladem je předkládání ilustračních či doplňkových materiálů žákům, většinou též funkční a účelné využití tabule i zařazení práce s učebnicí (pouze v jednom předmětu). Naopak zdoluhavé a zatěžující je pro žáky zapisování poznámek; vedení poznámkových sešitů je učiteli v předmětech, kde chybějí učebnice, věnována zvýšená pozornost.

Všechny sledované hodiny začínaly motivačním vstupem, po seznámení s tématem hodiny učitelky pravidelně zařazovaly opakování předchozí látky. Převažoval řízený rozhovor, sledováno bylo rovněž ústní a písemné zkoušení, vždy však následovalo až po společném zopakování prověřovaného učiva. Pozitivní motivaci představuje snaha o názornost výuky (ilustrační a doplňovací materiály, obrázky, schémata) i trpělivý přístup k žákům. Žáci se aktivně zapojují do výuky, je jim vytvářen prostor pro uplatnění vlastních zkušeností a poznatků.

Většina sledovaných hodin proběhla v klidné pracovní atmosféře, komunikace mezi učitelkami a žáky probíhala na základě dohodnutých pravidel; rovněž komunikace mezi žáky byla ve sledovaných hodinách na velmi dobré úrovni.

Ve sledované výuce byli žáci hodnoceni průběžně, převažovalo pozitivní verbální hodnocení, sledovaná klasifikace byla přiměřená výkonům žáků a byla vyučujícími většinou zdůvodňována. Vyučující vedou žáky k vzájemnému hodnocení, výchova k sebehodnocení ve sledovaných hodinách byla sledována ojediněle. V závěru všech sledovaných hodin učitelé prováděli shrnutí a zopakování učiva, závěrečné hodnocení žákovských výkonů nebylo vždy zařazeno.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných odborných předmětech jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu odborný výcvik oboru kuchařské práce

Předmět odborný výcvik je ve škole vyučován pouze u žáků prvního ročníku oboru, ti se dělí do dvou skupin; žáci druhého a třetího ročníku absolvují odborný výcvik na pracovištích mimo školu.

V průběhu inspekce byl sledován jeden vyučovací den odborného výcviku (šest hodin) jedné skupiny žáků prvního ročníku vedeného jednou mistrovou odborné výchovy. Výuka druhé skupiny žáků, která probíhá souběžně, odpadla z důvodu nepřítomnosti žáků. Proto byl veden pouze rozhovor s mistrem odborné výchovy, byla provedena kontrola jím vedené dokumentace a prohlídka pracoviště užívaného pro výuku předmětu. Z předložené dokumentace vyplývá, že výuka předmětu je oběma vyučujícími plánována, probírané učivo navazuje na předchozí látku a vyučující spolupracují při přípravě tematických plánů, plánování výuky i bezprostředně při samotné výuce. Nedostatkem jsou výrazné rozdíly v klasifikaci obou vyučujících. Ve sledované výuce předmětu vycházela mistrová odborné výchovy z aktuálního stavu třídy; v průběhu sledované výuky byly respektovány individuální vzdělávací potřeby žáků.

Odborným výcvikem žáků tohoto oboru jsou ve škole pověřeni dva mistři odborné výchovy; oba jsou vyučeni a mají dlouholetou praxi v oboru. Chybějící úplné střední odborné vzdělání a pedagogická způsobilost neměly po stránce věcné ani odborné negativní vliv na kvalitu sledované výuky.

Vybavení školy pro potřeby praktického výcviku (učebna teoretické výuky, kuchyně, přípravny, sklad potravin, jídelny), uspořádání odborných učeben odpovídá cílům výuky a prováděným činnostem; vybavení i přípravné a pomocné pracovní plochy byly ve sledované výuce využívány účelně a efektivně. V průběhu dne využívala mistrová odborné výchovy pracovní materiály (receptury), které vlastnoručně připravuje. Žáci si vedou pracovní deníky, které obsahují jak odborné teoretické poznatky, tak záznamy o konkrétních prováděných pracích.

Vyučovací den byl po stránce organizační členěn do několika částí, jež na sebe logicky navazovaly. Po krátkém úvodním řízeném rozhovoru mezi mistrovou odborné výchovy a žáky, který byl věnován opakování probíraného učiva, následovalo stručné a jasné přidělení a vymezení konkrétních prací žákům (příprava potravin i jednotlivých pokrmů, příprava stolování, úklid nádobí, úklid jednotlivých pracovišť), a stručné seznámení s recepturami připravovaných pokrmů. Žáci měli k dispozici nakopírovaný pracovní materiál, který individuálně nastudovali a seznámili s jeho obsahem ostatní žáky, ten si žáci částečně podle diktátu zaznamenávali do svých pracovních deníků. Po krátkém zopakování konkrétních pravidel dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci se stroji a nástroji na pracovišti se žáci převlékli do pracovních oděvů a plnili pod vedením vyučující stanovené úkoly. Zadané činnosti i jednotlivé kroky pracovního postupu mistrová odborného výchovy postupně v průběhu dne kontrolovala a v případě potřeby názorně předváděla individuálně i celé skupině žáků najednou; při samostatné práci věnovala žákům individuální pozornost. Po vlastní konzumaci zhotovených pokrmů žáci samostatně provedli úklid jednotlivých přidělených pracovišť, které vyučující spolu se žáky zkontrolovala. V učebně teoretického vyučování bylo v závěru dne provedeno shrnutí a zhodnocení výkonů žáků a dostatek času byl též věnován přípravě jídelníčku na další den. Vnitřní členění vyučovacího času, tj. střídání frontální výuky a samostatné individuální práce žáků, bylo účelné; vyučovací čas byl využit efektivně. Vzhledem k tomu, že mezi jednotlivými žáky existují výrazné rozdíly v dovednostech, věnuje vyučující individuální pozornost jak zdatnějším žákům zadáváním dalších pracovních úkolů, tak i méně zdatným radou i praktickou pomocí. Psychohygienické zásady jsou v rámci výuky dodržovány střídáním činností; kromě stanovených přestávek, jež jsou dodržovány, mohou žáci relaxovat

individuálně při dodržení dohodných pravidel. Pro relaxaci žáků slouží částečně učebna teoretického vyučování a šatny, které nejsou pro tuto činnost z hygienického hlediska příliš vhodné.

Po stránce motivační vyučující využívala motivačního vstupu (zopakování látky, úvod do tématu dne) i průběžné motivace (individuální kontrola práce), rovněž převaha kladného hodnocení a velmi trpělivého přístupu vyučující k žákům měla pozitivní vliv na žáky a jejich výkony.

Vzájemná komunikace mezi mistrovou odborné výchovy a žáky i mezi žáky navzájem je na velmi dobré úrovni. Žáci respektují stanovená pravidla chování. Výuka probíhá v klidné a přátelské pracovní atmosféře, žáci mají možnost vyjádřit vlastní názor. Méně pozornosti je věnováno rozvoji komunikativních dovedností žáků, především v oblasti užívání odborné terminologie.

Pro hodnocení výkonu žáků využívala mistrová odborné výchovy verbálního hodnocení po celou dobu sledované výuky. Žáci přijímají a respektují zavedený systém průběžné kontroly, tu provádí mistrová společně se žáky. Při sledovaných činnostech byli žáci vedeni k hodnocení a uvědomělému sebehodnocení. Celkové zhodnocení v závěru vyučovacího dne prováděla výhradně vyučující; konstatovala splnění výchovně–vzdělávacího cíle, provedla individuálně hodnocení výkonů žáků včetně klasifikace, kterou pečlivě zdůvodňovala s odkazem na plnění stanovených kritérií. Převažovalo pozitivní hodnocení práce; žáci však také byli přiměřeným a vhodným způsobem upozorněni na konkrétní nedostatky i seznámeni s možným způsobem nápravy.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu odborný výcvik jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve vybraných odborných předmětech strojírenských učebních oborů – zámečnické práce a údržba a obráběcí práce (technologie, strojírenská technologie, stroje a zařízení, strojnictví, odborné kreslení)

V průběhu inspekce byly ve vybraných ročnících hospitovány všechny odborné předměty vyučované ve strojírenských oborech, hospitace proběhly u všech vyučujících těchto předmětů. Sledovaná výuka probíhala v souladu s plánovaným časovým rozvržením učiva (dle tematických plánů) a měla logickou návaznost na předcházející učivo. Výukové cíle byly stanovené s ohledem na schopnosti žáků i časové možnosti vyučovací hodiny tak, aby každá vyučovací hodina tvořila ukončený celek. Bezprostřední příprava na výuku spočívala v opravách prací žáků, přípravě pomůcek a v některých předmětech rovněž v přípravě pracovních listů pro žáky.

Odborné předměty vyučují tři učitelé, všichni mají odbornou a pedagogickou způsobilost předepsanou pro učitele na středním stupni vzdělávání. Všichni vyučující se prezentovali svědomitou pedagogickou prací, která byla přizpůsobena potřebám žáků. Ve vedení hodin se promítala jak dlouholetá pedagogická praxe u některých z nich, tak i pedagogický cit a pozitivní vztah k vyučovaným žákům.

Organizace hodin byla pečlivě promyšlená, vyučující účelně využívali připravené názorné pomůcky a reálné ukázky či pracovní listy. Výhodou vyučujících je jejich dokonalá znalost podmínek na školních pracovištích i aktuální vědomost o praktických činnostech žáků. Ve sledovaných hodinách převažovala frontální výuka s využitím řízeného rozhovoru, ke kterému byli žáci účinně motivováni možnostmi uplatnit vlastní poznatky a zkušenosti. Při výkladu nové látky využívali vyučující vhodné příklady a názorné ukázky, minimálně, ale účelně, byla v některých částech hodin rovněž využita učebnice. Výklad byl členěn na jednotlivé kroky, po kterých následovalo ověření míry pochopení učiva a upevnění nového poznatku zpravidla opět

prostřednictvím vlastních zkušeností žáků. Přehledné heslovité záznamy o probraném učivu prováděli žáci pod vedením učitele, pro složitější záznam byly využity připravené pracovní listy, které žáci doplňovali popisem obrázku či definicí. Diskuse byly využity k aktualizaci učiva i k pěstování pocitu hrdosti na zvolenou profesi. Ne vždy však vyučující sami u sebe či u svých žáků dbali na kulturu projevu.

Psychohygienické zásady učení byly důsledně dodržovány, učitelé střídali vyučovací činnosti a zařazovali relaxační aktivity.

Motivace žáků byla účinná, vyučující jsou si vědomi důležitosti tohoto faktoru pro úspěšné dosažení vyučovacích cílů. Pozitivní motivaci představuje snaha o názornost a rovněž snaha o aktivní zapojení žáků do vyučovacího procesu. V průběhu sledovaných hodin byl vytvářen prostor pro uplatnění žáků, bez ohledu na individuálně dosahované studijní výsledky, iniciativa žáků byla vždy oceňována pochvalným hodnocením.

Ve všech sledovaných hodinách bylo vytvořeno příznivé pracovní klima. Interakce mezi učiteli a žáky byla vstřícná a korektní. V projevech mezi učitelem a žáky i mezi žáky navzájem byl patrný vzájemný respekt.

Ve sledované výuce byli žáci hodnoceni průběžně; převážně pozitivní verbální hodnocení mělo význam motivačního působení a rovněž bylo využíváno jako nástroj pro upevnění učiva. Klasifikací byly hodnoceny přinášené opravené žákovské práce. Klasifikace jednotlivých prací byla vždy zdůvodněna a žáci dosažený výsledek akceptovali. Ústní zkoušení nebylo ve sledovaných hodinách uplatněno.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v odborných předmětech strojírenských oborů jsou vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu odborný výcvik ve strojírenských oborech - zámečnické práce a údržba a obráběcí práce

V průběhu inspekce byla souběžně hospitována praktická výuka ve dvou skupinách žáků v oboru zámečnické práce a údržba a rovněž souběžně výuka ve dvou skupinách žáků v oboru obráběcí práce. Připravená činnost odpovídala ve všech skupinách učebním osnovám a náročnost vykonávaných prací odpovídala ročníku studia.

Na výuce se podíleli čtyři mistři odborné výchovy; všichni splňují podmínku odborné způsobilosti a tři z nich absolvovali rovněž doplňující pedagogické studium. Všichni vyučující mají zkušenosti s výukou žáků na tomto typu školy; charakteristickým rysem ve vedení žáků je důslednost a trpělivost.

Žáci 2. ročníku oboru obráběcí práce byli zaměstnáni v dílnách určených pro soustružení a frézování. Skupina žáků 1. ročníku oboru zámečnické práce a údržba byla umístěna ve svařovně a skupina žáků 2. ročníku téhož oboru pracovala v zámečnické dílně. Materiálně-technické podmínky na jednotlivých pracovištích odpovídaly vykonávaným činnostem.

V oboru obráběcí práce absolvují žáci 2. ročníku praktickou výuku v obou obráběcích dílnách, pro soustružnické i frézovací práce je vyhrazeno vždy jedno pololetí školního roku. Pro výuku je připraven soubor technických výkresů či kótovaných schémat s různým stupněm náročnosti na tvarovou složitost a rozměrovou přesnost, které žáci postupně zhotovují. Výkresy jsou doplněny pracovním postupem a soupisem nářadí a měřidel pro jednotlivé operace. Před započetím práce ověřuje mistr orientaci žáka ve čtení technického výkresu a prochází s ním pracovní postup. V průběhu praktické činnosti využívají žáci konzultací s vyučujícím podle individuálních potřeb, mají možnost pracovat vlastním tempem. Přesto, že v době konání inspekce pobývali žáci na pracovišti poměrně krátkou dobu (změna pracoviště v pololetí

školního roku), nečinila jim obsluha strojů či upínání nástrojů potíže; v provádění konkrétních činností však byla jejich krátká pracovní zkušenost patrná.

Žáci 1. ročníku oboru zámečnické práce prováděli nácvik základních svářečských dovedností. Vzhledem k nutnému dohledu mistra nad dodržováním bezpečnosti práce jednotlivými žáky byla část žáků střídavě zaměstnávána přípravou polotovarů a rovněž výrobou jednoduchých součástí. Tyto práce vykonávali žáci samostatně, na úrovni přiměřené délce studia. Žáci 2. ročníku téhož oboru byli zaměstnání produktivní prací, přidělené činnosti vykonávali samostatně a projevovali velmi dobrou manuální zručnost. Zařazená produktivní práce odpovídala učebním osnovám.

Ve všech sledovaných skupinách byl vyučovací čas efektivně využit, žáci projevovali o vykonávané práci zájem. Činnost žáků nebyla monotónní a vyžadovala jejich plné soustředění. Přístup vyučujících a průběžné individuální hodnocení přispívaly k motivaci žáků.

Ve všech pracovních skupinách bylo vytvořeno příznivé pracovní klima. Komunikace mezi vyučujícími a žáky je bezproblémová a vzájemně vstřícná.

Pro hodnocení žáků klasifikací jsou v jednotlivých skupinách stanovena pravidla, která odpovídají charakteru práce i výukovým záměrům každého mistra. Ve všech skupinách (s výjimkou provádění produktivních prací) měli žáci možnost nácviku dovedností před zhotovením konečného výrobku odevzdávaného ke klasifikaci.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu odborný výcvik ve strojírenských oborech jsou velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Výsledky vzdělávání jsou ověřovány pouze tradičními způsoby hodnocení žáků. V teoretickém vzdělávání jsou pro ověření znalostí žáků využívány testy a krátké písemné práce připravované vyučujícími jednotlivých předmětů; v praktickém vyučování jsou k ověřování dovedností zadávány souborné práce, které vyžadují uplatnění různých výrobních operací.

HODNOCENÍ SOUČÁSTÍ ŠKOLY

Internát speciální školy

Výchovný program školského zařízení vychází z Ročního plánu práce pro školní rok 2003/2004, který je pravidelně rozpracováván do týdenních plánů činnosti. V těch se odráží hlavní oblasti rozvoje osobnosti (rozumová, sociální, mravní, kulturní a sportovní). Týdenní programy obsahují konkrétní úkoly v zájmové činnosti, sledování studia, spolupráci s učiteli a mistry odborného výcviku, chování žáků na veřejnosti, oblasti prevence sociálně patologických jevů a v další aktivitách jako např. návštěv kulturních akcí, využívání knihovny. Vedená dokumentace školského zařízení (deník výchovné skupiny, namátkově vybrané osobní spisy žáků) průkazně zachycuje průběh výchovné činnosti. Je zpracován Řád internátu, který stanoví práva a povinnosti ubytovaných a dále obsahuje podrobný režim dne. Materiál pamatuje na psychohygienické zásady a je v souladu se zájmy i bezpečností žáků. Informační systém směřem k ubytovaným žákům i jejich rodičům nebo jejich zákonným zástupcům je funkční.

Všichni ubytovaní jsou žáky kmenové školy. Tato skutečnost umožňuje jednotné působení v řadě volnočasových aktivit i využívání režimu dne v oblasti přípravy na vyučování. K tomu mohou žáci využívat jak svých pokojů, tak mají možnost se individuálně připravovat ve volné

místnosti. Všem je dáván vychovatel i členy vedení školy prostor pro osobní rozvoj zapojením do mimoškolních aktivit. Zdařilá je spolupráce školy a internátu v oblasti protidrogové prevence a v předcházení sociopatologickým jevům. Ve vlastní zájmové činnosti v zařízení převažuje oblast kulturní (hudba, zpěv, hra na kytaru - vliv vychovatele) a sportovní. Ze záznamů o mimoškolních aktivitách i z Plánu akcí na školní rok 2003/2004 vyplývá, že kromě vysoké četnosti akcí je mimořádná jejich různorodost (např. Běh Terryho Foxe, exkurze do muzea, filmové představení, beseda v místní knihovně, vánoční besídka, beseda na Úřadu práce, návštěva bazénu, tematický zájezd do Plzně, beseda o kriminalitě a drogách, exkurze v porcelánce, řada sportovních turnajů).

Na výběru volnočasových aktivit se ve velké míře podílejí sami i ubytovaní žáci. To spolu s přístupem pedagogicky zdatného vychovatele motivuje žáky k vlastní aktivní činnosti. Kritéria hodnocení ubytovaných žáků jsou dána, hodnocení výchovné skupiny i jednotlivců odpovídá jak těmto kritériím, tak pravidlům stanoveným Řádem internátu i Vnitřním řádem školy. Vzájemné vztahy mezi vychovatelem a ubytovanými žáky jsou založeny na důvěře a spolupráci. Samospráva žáků není pro malý počet ubytovaných ustavena, ale každý žák má právo prezentovat svůj názor a podílet se na chodu školského zařízení. Stanovené zásady komunikace jsou postaveny na respektování lidských práv a jsou oběma stranami dodržovány. Atmosféra ve školském zařízení je velmi dobrá, v mnohém se vyznačuje charakteristickými znaky klidného rodinného prostředí.

Průběh výchovné činnosti v internátu speciální školy je ve sledovaných oblastech hodnocen jako velmi dobrý.

TEMATICKÁ ZJIŠTĚNÍ

Hodnocení účinnosti prevence sociálně patologických jevů

Škola má vypracovaný kvalitní minimální preventivní program, který obsahuje konkrétní záměry v této oblasti pro školní rok 2003/2004 a je v souladu s metodickými pokyny MŠMT i s aktuálními podmínkami školy. Plnění jednotlivých úkolů plánu je pravidelně vyhodnocováno v průběhu školního roku (jednání pedagogických rad) a na jeho konci; metodická prevence podrobně hodnotí celou tuto oblast (písemně doloženo ve Výroční zprávě o činnosti školy ve školním roce 2002/2003). Činnost metodicky prevence je podložena několikaletou zkušeností z práce v této funkci. Svým příkladným přístupem kladně ovlivňuje působení ostatních pracovníků školy (zvláště třídní učitele, mistry odborného výcviku a vychovatele internátu) v této problematice. Škola se v tomto směru snaží navázat pravidelnou komunikaci s rodičovskou veřejností, ale zájem ze strany rodičů je minimální; nejméně zájmu projevují zejména zákonní zástupci problémových žáků. Školní atmosféra je podnětná, vztahy mezi učiteli, mezi učiteli a žáky i mezi samotnými žáky jsou dobré. Sounáležitost se školou projevila převážná většina žáků jak v rozhovorech s nimi, tak i při dotazníkové akci v rámci tematické inspekce. Prostor všech navštívených tříd je podnětný (v každé je nástěnka zaměřená na oblast prevence, vyhotovená samotnými žáky), prostředí školy je bezpečné. Negativní jevy (nejčastěji kouření) jsou řešeny bezprostředně, vhodnou formou a přístupem. Závažnost sociálně patologických jevů je v posledním období stejná, ale četnost zvláště drobných negativních případů (kouření a záškoláctví) se stále zvyšuje.

Škola se problematikou prevence sociálně patologických jevů zabývá. Přijatý systém je účinný.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Soulad zřizovací listiny a rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení

Zřizovací listina vystavená Karlovarským krajem – Radou kraje dne 15. prosince 2001 je v souladu s Rozhodnutím MŠMT o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 10 252/02-21 ze dne 17. ledna 2002.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 17. ledna 2002 s čj. 10 252/02-21;
2. Zřizovací listina vystavená Karlovarským krajem – Radou kraje dne 15. prosince 2001;
3. osobní dokumentace pedagogických pracovníků – doklady o vzdělání;
4. Vnitřní řád OU a PrŠ platný ve školním roce 2003/2004 včetně příloh;
5. Organizační řád platný ve školním roce 2003/2004;
6. plán práce platný pro školní rok 2003/2004 včetně příloh;
7. zápisy z porad vedení školy vedené ve školním roce 2003/2004;
8. záznamy z pedagogických rad vedené ve školním roce 2003/2004;
9. zápisy z jednání metodické komise vedené ve školním roce 2003/2004;
10. učební plány školy platné ve školním roce 2003/2004;
11. tematické plány sledovaných předmětů platné ve školním roce 2003/2004;
12. záznamy z hospitací a kontrol vedené ve školním roce 2003/2004;
13. třídní knihy vedené ve školním roce 2003/2004;
14. katalogové listy vedené ve školním roce 2003/2004;
15. deníky evidence odborného výcviku vedené ve školním roce 2003/2004;
16. záznamníky o bezpečnosti práce vedené ve školním roce 2003/2004;
17. kritéria pro přiznání osobních příplatků a mimořádných odměn na období 1.3. 2003 až 28.2. 2004;
18. Zásady pro poskytování odměn žákům OU a PrŠ;
19. rozvrh hodin platný ve školním roce 2003/2004;
20. smlouvy o zajištění odborného výcviku na pracovištích fyzických či právnických osob platné ve školním roce 2003/2004;
21. jmenování instruktorů na smluvních pracovištích platné ve školním roce 2003/2004;
22. záznamy o proškolení pracovníka (instruktora) pověřeného odborným vedením žáka na provozním pracovišti platné ve školním roce 2003/2004;
23. osobní dokumentace žáků se zdravotním postižením vedená ve školním roce 2003/2004;
24. Řád internátu platný pro školní rok 2003/2004;
25. týdenní plány činnosti internátu ve školním roce 2003/2004;
26. časový režim dne pro školní rok 2003/2004;
27. deník výchovné skupiny vedený ve školním roce 2003/2004;

- 28.denní záznamy o činnosti vedené v internátu školy ve školním roce 2003/2004;
- 29.osobní spisy ubytovaných žáků vedené ve školním roce 2003/2004;
- 30.personální dokumentace pedagogických pracovníků – doklady o vzdělání, pracovní náplně;
- 31.rozvrh služeb vychovatelů;
- 32.Minimální preventivní program školy;
- 33.dokumentace výchovného poradce;
- 34.dokumentace vedená při správním řízení ředitelem školy;
- 35.záznamové listy pro hodnocení prevence sociálně patologických jevů ve škole;
- 36.dotazníky pro žáky k hodnocení prevence sociálně patologických jevů ve škole.

ZÁVĚR

Z osmnáctičlenného pedagogického sboru splňuje předepsané podmínky odborné a pedagogické způsobilosti 44 % vyučujících. Žádný pedagogický pracovník neabsolvoval studium speciální pedagogiky požadované u vyučujících speciálních škol. Základní znalosti z oblasti speciální pedagogiky získala většina vyučujících prostřednictvím rekvalifikačního kurzu speciálního pedagogického minima. Předepsané podmínky odborné a pedagogické způsobilosti jsou velmi dobře zajištěny pro teoretické i praktické vyučování tradičních strojírenských oborů Zámečnické práce a údržba a Obráběcí práce, nejsou ale splněny ve výuce oboru Kuchařské práce, který je ve škole vyučován druhým rokem; rovněž nejsou zajištěny pro výuku všeobecně vzdělávacích předmětů. Velmi dobře je personálně zajištěna výchovná činnost v internátu školy, vychovatel je zkušeným pracovníkem se znalostí současné pedagogiky volného času

Personální podmínky jsou dlouhodobě stabilizovány, většina vyučujících působí ve škole od jejího založení a skladba úvazků jednotlivých vyučujících je téměř neměnná. Za tuto dobu získali pedagogičtí pracovníci zkušenosti s výukou žáků se speciálními potřebami ve vzdělávání, které se ve vedení výuky i výchovném působení promítají pozitivním způsobem, rovněž odborná úroveň výuky sledovaných předmětů byla velmi dobrá.

Na vysoce kvalitní úrovni je zajišťováno výchovné poradenství a prevence sociálně patologických jevů. Systematická činnost výchovné poradkyně a účinné výchovné působení všech vyučujících byly patrné ve znalosti potřeb jednotlivých žáků i v uplatňování individuálního přístupu při řešení výchovných problémů, projevovaly se rovněž ve vzájemné důvěře mezi učiteli a žáky i ve velmi slušném a zdvořilém vystupování všech žáků školy.

Zajištěné materiálně technické podmínky korespondují s požadavky učebních osnov a pro výuku žáků jsou účelně využívány.

V průběhu sledované výuky byly respektovány potřeby žáků. Charakteristickým znakem vyučovacích hodin byla názornost, přehlednost a srozumitelnost předkládaného učiva, vyučovací cíle byly vždy přiměřené schopnostem žáků. Dostatek času byl věnován opakování a upevňování probírané látky, vyučující průběžně vytvářeli zpětnou vazbu a účinně korigovali myšlenkové pochody žáků. Motivace žáků k účasti na vyučování byla většinou účinná. V průběhu výuky byly přiměřeně střídány vyučovací činnosti s relaxačními aktivitami.

Internát speciální školy plní svoji funkci, umožňuje ubytovaným žákům přípravu na vyučování a nabízí možnosti zájmového vyžití i dalších volnočasových aktivit..

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Jaroslava Štěpánková	
Členové týmu	Mgr. Milena Jíšová	
	Mgr. František Mottl	
	Libuše Fuksová	
	Eliška Friedrichová	
	Eliška Martínková	

V Karlových Varech dne 19. dubna 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 27. dubna 2004

Razítko

Ředitel školy

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Slavomír Ruta	

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního

týmu, tj. Česká školní inspekce, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-06-11	e2-1045/04-5054
Zřizovatel	2004-06-03	e2-1045/04-5054

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.